

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 236/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. S. M., S., zastúpenej Advokátskou kanceláriou M., s. r. o., K., za ktorú koná advokát JUDr. M. V., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 110/2012 z 12. októbra 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. S. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. decembra 2012 doručená sťažnosť Mgr. S. M. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), sp. zn. 5 Co 110/2012 z 12. októbra 2012.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa návrhom podaným 1. júna 2011 na Okresnom súde Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) domáhala voči žalovanej – Z. S. náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 2 500 €, ako aj náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodňovala tým, že žalovaná zasiahla do jej občianskej cti, ľudskej dôstojnosti, dobrého mena aj súkromia tým, že bez jej vedomia a súhlasu zverejnila na svojej webovej stránke faktúru, ktorá obsahovala jej osobné údaje, ako aj údaj o tom, že išlo jej psychologické vyšetrenie. Osobné údaje sťažovateľky boli odstránené až na základe predžalobnej výzvy sťažovateľky 8. apríla 2011. Zverejnenie faktúry na webovej stránke malo podľa sťažovateľky znevažujúcu povahu a mohlo objektívne negatívne ovplyvniť vnímanie sťažovateľky ako osoby s psychickými problémami, nespôsobilú zastávať funkciu učiteľky. Okresný súd v tejto veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 8 C 86/2011 zo 16. februára 2012, ktorým žalovanú zaviazal zaplatiť sťažovateľke náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1 250 € v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti bol žalobný návrh sťažovateľky zamietnutý a o trovách konania bolo rozhodnuté tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Sťažovateľka podala proti rozsudku okresného súdu zo 16. februára 2012 vo výroku o trovách konania odvolanie, v ktorom žiadala zrušiť výrok o trovách konania s tým, aby jej boli priznané trovy konania v celom, ňou vyčíslenom rozsahu.

O odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 Co 110/2012 z 12. októbra 2012 (ďalej len „napadnuté uznesenie“), ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania a zároveň nepriznal účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

3. Podľa sťažovateľky napadnutým uznesením krajského súdu bolo porušené jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé

súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to predovšetkým jej právo na riadne a náležité odôvodnenie rozhodnutia. Sťažovateľka poukázala na niekoľko rozporných výrokov uvedených v napadnutom uznesení krajského súdu. Išlo predovšetkým o tvrdenie, že sťažovateľka žiadala z titulu náhrady nemajetkovej ujmy sumu 100 000 Sk, na základe čoho potom krajský súd uviedol, že mala v pôvodnom konaní na okresnom súde neúspech v pomerne väčšej časti, pretože jej bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy iba v sume 1 250 €. V skutočnosti sa však sťažovateľka domáhala náhrady nemajetkovej ujmy iba v sume 2 500 €, z čoho je zrejmé, že jej neúspech bol presne vo výške polovice požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy. Tieto nesprávne údaje podľa sťažovateľky zrejme čerpal krajský súd z inej veci, ktorá sa netýkala sťažovateľky, no napriek tomu sa nachádzajú v napadnutom uznesení krajského súdu. Uvedené pochybenie svedčí o nedostatočnom oboznámení sa s prípadom, v dôsledku čoho je napadnuté uznesenie nedostatočne odôvodnené. Sťažovateľka tiež vyjadruje nesúhlas s právnym názorom krajského súdu, ktorý sa stotožnil s aplikáciou § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) pri rozhodovaní o trovách konania. Krajský súd odôvodnil správnosť rozsudku okresného súdu zo 16. februára 2012 iba s prihliadnutím na pomery žalovanej – Z. S., no nezohľadnil pomery sťažovateľky. V závere sťažovateľka takto zhrnula svoje námietky proti napadnutému uzneseniu krajského súdu:

„... je zrejmé, že náležité odôvodnenie je jedným s princípov základného práva na spravodlivé súdne konanie a uznesením Krajského súdu v Košiciach toto právo porušené bolo, nakoľko si vec o ktorej rozhodoval vôbec náležite nenaštudoval, nezrejmil sa so skutkovým stavom, vykonanými dôkazmi a samotné uznesenie vo veci odôvodnil skutkovými tvrdeniami a skutočnosťami, ktoré nemali absolútne žiadny súvis s prejednávanou vecou a neboli nikdy ani súdom prvého stupňa prejednané, čo vyplýva nielen zo spisového materiálu na súde prvého stupňa, ale aj z rozsudku samotného súd prvého stupňa, ktorý sťažovateľka napadla odvolaním v časti týkajúcej sa trov konania.“

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom, ktorým vysloví, že napadnutým uznesením krajského súdu bolo porušené jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd

zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a aby zaviazal krajský súd nahradiť sťažovateľke trovy konania na účet jej právneho zástupcu.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva

alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

7. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvozené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Takto ustálené zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti tvorili aj v tejto veci základ na rozhodnutie ústavného súdu.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. Sťažovateľka v sťažnosti namieta pochybenia v odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu. Ide predovšetkým o zjavne nesprávne tvrdenia týkajúce sa výšky požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy, ako aj o to, že sťažovateľka mala v konaní na súde prvého stupňa neúspech v pomerne väčšej časti. Tieto nedostatky svedčia o tom, že krajský súd sa nedostatočne oboznámil s vecou sťažovateľky. Sťažovateľka tiež nesúhlasí s tým, že o trovách konania pred okresným súdom bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 OSP, v dôsledku čoho podala odvolanie proti rozsudku okresného súdu zo 16. februára 2012 vo výroku o trovách konania.

Podľa § 142 ods. 2 OSP ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 142 ods. 3 OSP aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu.

Podľa § 150 ods. 1 OSP ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať.

10. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutým uznesením krajského súdu a dáva za pravdu sťažovateľke, že krajský súd zahrnul do odôvodnenia aj zjavne nesprávny údaj o tom, že sťažovateľka sa domáhala náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 100 000 Sk. Okrem toho však ide aj o opis okolností, na základe ktorých mala sťažovateľke vzniknúť nemajetková ujma. Sťažovateľka spolu so sťažnosťou predložila ústavnému súdu aj rozsudok okresného súdu zo 16. februára 2012, z ktorého obsahu je zrejmé, že tieto nesprávne, s vecou sťažovateľky zjavne nesúvisiace fakty boli uvedené už v tomto rozhodnutí. Krajský súd tieto údaje prevzal z rozsudku okresného súdu. Sťažovateľka však tieto nedostatky v odvolaní proti rozsudku okresného súdu zo 16. februára 2012 vôbec

nenamietala. Tieto nesprávne údaje spojil krajský súd s faktom, že sťažovateľke bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v sume 1 250 €, z čoho vyplynul opäť nesprávny záver o tom, že sťažovateľka mala v konaní na okresnom súde neúspech v pomerne väčšej časti. Sťažovateľka však mala neúspech len v pomere polovice požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy. Na druhej strane krajský súd správne ustálil, že sťažovateľka mala v konaní úspech len čiastočný, pretože jej nároku skutočne nebolo vyhovené v plnej výške. Z uvedeného dôvodu preto podľa krajského súdu bolo v plnom rozsahu odôvodnené rozhodnúť o trovách konania podľa § 142 ods. 2 OSP. Okrem toho správne poukázal krajský súd, že vzhľadom na charakter konania o náhradu nemajetkovej ujmy bolo možné rozhodnúť aj podľa § 150 OSP. Z uvedeného vyplýva, že hoci sa krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia dopustil pochybenia, jeho výklad práva nie je v skutočnosti taký, že by popieral účel a zmysel príslušných zákonných noriem. Pochybenie krajského súdu nemalo zásadný vplyv na správnosť jeho rozhodnutia.

11. V okolnostiach prípadu preto ústavný súd konštatuje, že právny záver krajského súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti či svojvôle, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým zásadne poprel ich účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010). Skutočnosť, že sa sťažovateľka s právnym názorom krajského súdu o trovách konania nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť tento právny názor svojím vlastným (m. m. II. ÚS 134/09, I. ÚS 417/08). Napadnuté uznesenie krajského súdu je preto ústavne akceptovateľné a nevyžaduje korekciu zo strany ústavného súdu. V súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd zdôrazňuje, že ich obsahom nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05 a I. ÚS 444/2012).

12. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti v celom rozsahu, ústavný súd sa už nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky, pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. apríla 2013